

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
КАМ'ЯНСЬКИЙ ФАХОВИЙ МУЗИЧНИЙ КОЛЕДЖ ІМЕНІ МИРОСЛАВА СКОРИКА
ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
ЦИКЛОВА КОМІСІЯ СПІВ

ЗАТВЕРДЖУЮ

_____ 20__ р

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ІСТОРІЯ
ВИКОНАВСЬКОГО МИСТЕЦТВА**

галузь знань 02 Культура мистецтво

спеціальність 025 Музичне мистецтво

Кам'янське 2024

Робоча програма Історія виконавського мистецтва складена на основі освітньо — професійної програми підготовки молодшого бакалавра спеціальності «Музичне мистецтво» ЦК «Спів» та навчальної програми «Історія виконавського мистецтва».

Розробник: Стрельнікова К.В.- викладач 1 категорії циклової комісії Спів

Робочу програму схвалено на засіданні циклової комісії Спів

Протокол від _____ 20__ року № __

Голова циклової комісії Хананаєва Г.В.

_____ (_____)

Опис Навчальної Дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни Денна форма навчання
--------------------------------	---	--

Кількість кредитів-3	Галузь знань 02 Культура і мистецтво	Обов'язкова компонента, що надає спеціальні компетенції
Загальна кількість годин - 90	Спеціальність 025 Музичне мистецтво	Рік підготовки : 4 курс Семестр-8 Практичні заняття — 36 Самостійна робота - 54
Тижневих годин: аудиторних - 2	Освітньо-кваліфікаційний рівень - молодший бакалавр	Види контролю: 1) поточний контроль, 2) Залік — 8 семестр

Пояснювальна записка.

Концепція робочої програми ґрунтується на принципах історизму. Матеріал викладається по країнах у хронологічному порядку, відображаючи історію, традиції та сучасний стан вокального виконавства. Мета дисципліни в опануванні здобувачами освіти знань щодо історичного розвитку, умов становлення й формування вокального мистецтва, а також надбання фахових орієнтирів щодо естетичних традицій європейського академічного оперно-концертного виконавства. Завдання дисципліни:

- ознайомлення з основними етапами розвитку, становленням та досягненнями найбільш відомих європейських вокальних шкіл;
- вивчення історичних досягнень української вокальної школи;
- узагальнення інформації щодо видатних співаків і вокальних педагогів;

- ознайомлення з європейськими національними традиціями в оперному та камерно-вокальному виконавстві.

У результаті вивчення дисципліни здобувачі освіти мають набути такі компетенції та результати навчання:

інтегральна компетенція:Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері музичного мистецтва або у процесі навчання, що вимагає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, історії мистецтва, музичного виконавства та педагогіки, та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у зазначених ситуаціях.

Загальна компетенція 6: здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Спеціальна компетенція 5: здатність демонструвати професійні навички та вміння в музично-теоретичній, виконавській, педагогічній, організаційно-творчій діяльності.

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Історія західноєвропейського вокального виконання .

Тема 1. Італійська національна вокальна школа.

Тема 1.1 Витоки національної італійської вокальної школи, її становлення і розвиток в XVI - XVIII столітті:

народна, церковна і світська музичні культури середньовіччя і раннього Відродження-як витоки музично-театрального жанру (майбутньої опери).

Зародження опери.

Основоположники жанру - Дж. Каччіні (1548-1618), Я.Пері (1561-1633) і О.

Ринуччіні їх вокально-естетичне кредо: синтез поезії, музики, хореографії. Перші твори нового жанру : "Дафна" (1594) Я. Пері. О. Ринуччини. "Евридїка" (1600 г) Я. Пері. О. Ринуччіні "Евридїка" (1600 г) Д. Каччіні .

в) Подальший розвиток опери в римській, венеціанській і неаполітанській вокальних школах.

- Римська школа: церковно-католицька традиція, введення побутового комічного жанру, зародження ораторії . Спеціальна вокальна школа.

- Венеціанська школа: К. Монтеверди (1567-1643) - перший класик оперної музики. Початок стилю belcanto.

- Неаполітанська школа- підсумок розвитку вокального мистецтва XVII в.
А.Скарлатти (1660-1725) - родоначальник неаполітанської оперної школи, творець опери seria. Народження нового жанру опери - buffa.

Тема 1.2. Італійське вокальне мистецтво XIX століття (до 1890г.)

- Характеристика епохи.

- Творчість Дж.Россіні (1792-1868) - реформатор оперного мистецтва.

- Оперна творчість В.Белліні (1801-1835) і Г. Доніцетті (1797-1848) - розвиток романтичного стилю.

- Оперна творчість Дж. Верді (1813-1901) і його музична драма, як підсумок розвитку італійської оперної школи XIX ст. Реформа та еволюція оперної творчості .

- Вердіівські співаки:

Р. ПанталонеФ. Варези Г. ФраскиниВ. МорельМ. Барбьери - НиниА. ПаттиФ. Таманьо.

Тема 1.3

Італійське вокальне мистецтво кінця XIX - XX ст.

а) Естетика веризму : звернення до сучасної тематики, істинність почуттів, правдивість і достовірність в передачі дійсності, динамічність, нестримність драматургії.

б) Композитори веристы - П. Масканьї (1863-1945), Р. Леонкавалло (1858-1919).
Дж. Пуччіні (1858-1924)

в) Видатні співаки: Е. Карузо, Ф. Де Лючіа, М. Баттистини, А. Галлі-Курчі, Т. Руффо, Тотті Даль Монте.

Змістовий модуль 2. Французька національна школа.

Тема 1.1. Витоки національної французької вокальної школи, її формування і розвиток до кінця XVIII століття.

а) Народна, церковна і світська вокальна культура середньовіччя і Відродження. Формування національної французької оперної школи.

б) Ж. Б. Люлли (1638-1687) - основоположник національної французької вокальної школи .

Тема 2.2. Французьке вокальне мистецтво XIX століття.

а) Формування жанра «большой французской оперы» у творчості Ф.Обера, Дж. Мейєрбера, Дж. Россіні. Становлення романтизму в оперному мистецтві.

- Французька «лірична опера» - реалізм в оперному мистецтві .

Тема 2.3. Вокальне мистецтво Франції кінця XIX - XX в.

а) Творчість К. Дебюссі (1862-1918) - формування нового виконавського стилю .

б) М. Равель «Іспанський час» - декламація як основа вокального стилю.

Змістовий модуль 3:

Німецька національна вокальна школа.

Тема 3.1. Витоки німецької національної вокальної школи, формування та розвиток кінця XVII ст.

а) Народна, церковна і світська вокальна культура середньовіччя і Відродження. Формування національної німецької оперної школи .

- Значення творчості Г.Генделя в розвитку німецької музичної драматургії в області світських жанрів: опери та ораторії.

Тема 3.2. Розвиток німецького вокального мистецтва XVIII- XIX ст.

а) Творчість І.С.Бах (1685-1750). Значення інструменталізму у формуванні німецької вокальної школи. Принцип музичної драматургії - єдиність і зв'язок вокальної та інструментальної партії .

б) Творчість А.Моцарт (1756-1791). Його значення в розвитку світової музичної культури. Підтвердження німецької національної комічної опери - зінгшпіль, - синтез досягнутих оперних серій та ліричної трагедії.

в) Творчість К. Вебер - засновник німецького романтичного оперного театру. Зінгшпіль- основа німецької романтичної опери.

Змістовий модуль 4:

Історичні та творчі зв'язки української та зарубіжних вокальних шкіл.

Тема 4.1 Джерела української національної школи співу.

а) Народний спів

б) Церковний спів

Тема 4.2. Музично-драматична творчість С.Гулака-Артемівського .

а) Перша українська національна опера "Запорожець за Дунаєм"

Тема 4.3 Значення творчості М.Лисенка у формуванні української академічної школи співу.

а) Вокальна спадщина композитора :

обробки українських народних пісень,

вокальні твори на слова різних авторів ,

духовні композиції

б) Оперна творчість композитора .

Тема 4.4 Українське вокальне мистецтво і педагогіка 20 ст.

а) Оперні театри України

б) Видатні співаки -педагоги України

Тема 4.5 Консерваторії України

Вимоги до контролю

Поточний: усне опитування (фронтальне, групове, індивідуальне, комбіноване);

Контроль за ефективністю самостійної роботи (написання та захист рефератів, доповідей, підготовка творчо-аналітичних завдань).

Підсумковий контроль: Залік

Залік включає питання з 3 основних понять історії вокального мистецтва

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Перегляд опер Дж. Россіні	9
2.	Перегляд опер В. Белліні та Г.Доніцетті	9
3.	Перегляд опер Дж.Верді	9
4.	Прослуховування видатних співаків Італії ХХ століття : Дж. Сазерленд, М. Кабальє, П. Домінго, Р. Тібальді, М. Каллас, Л.Паваротті, Маріо Дель Монако, М. Френі, М. Гяуров.	9
5.	Перегляд мюзиклу Р.Коччанте " Нотр- Дам Де Парі", " Ромео і Джульєтта".	9
6.	Прослуховування видатних французьких співаків : Д.Грассе, А.Нуррі, Ж.Дюпре, М.Малібран.	9
	РАЗОМ:	54 години

8. Критерії оцінювання знань студентів

10-12б	Студент має міцні знання матеріалу в заданому обсязі.Проявляє розуміння та креативність професійно і творчо використовує за призначенням набуті знання та уміння.Вільно володіє термінологією.
7-9б	Студент володіє повними систематичними знаннями з навчальної дисципліни, а також здатність до самостійного поповнення та оновлення професійних та загальних знань. Проте у навчальній діяльності студента наявні незначні помилки, зокрема: відсутність стабільного творчого підходу до виконання поставлених навчальних завдань.
4-6 б	Студент виявляє надто поверхневі знання основного програмного матеріалу , що пояснюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Поверхнева обізнаність з фаховою літературою та термінологією передбаченою робочою навчальною програмою.
1-3 б	Студент виявив незадовільний рівень знань. Не отримав необхідного професійного розвитку, з причини відсутності бажання досягти певного результату внаслідок навчальної діяльності. Студент має можливість повторного складання заліку.

Рекомендована література.

1. Антонюк В.Г. Вокальна педагогіка (сольний спів) [підручник] / Антонюк В. Г. — К. : Віпол, 2007.
2. Антонюк В. Г. Українська вокальна школа: етнокультурологічний аспект [монографія] / Антонюк В. Г. — К. : Українська ідея, 2001.
3. Антонюк В. Г. Семен Гулак-Артемівський / В. Г. Антонюк // Культура і сучасність. — № 1. — 2003.
4. Антонюк В. Г. Школа сольного співу НМАУ ім. П.І. Чайковського / В. Г. Антонюк // Академія музичної еліти України: Історія та сучасність. — К.: Музична Україна. — 2004.
5. Антонюк В. Г., Гнидь Б. П. Вокальний факультет. Спеціалізація Спів // Академія музичної еліти України: Історія та сучасність. — К. : Музична Україна. — 2004.
6. Гнидь Б.П. Історія вокального мистецтва [підручник]. / Гнидь Б. П. — К.:НМАУ ім. П. І. Чайковського, 1997.
7. Антонюк В. Г. Вокальність у творчості Тараса Шевченка / В. Г. Антонюк // Матеріали ІV-го Міжнародного семінару Шевченківський Петербург. — ГНУ ІОВ РАО, СПб., 2004.
7. Гнидь Б. П. Виконавські школи України: Кафедра сольного співу НМАУ ім. П. І. Чайковського (1971-2001) / Гнидь Б. П. — К. : НМАУ, 2002.
8. Колодуб І. С. Олександр Колодуб. Життя, творчість, спогади / Колодуб І. С. — К. : Музична Україна, 2006.
9. Українські співаки у спогадах сучасників / Автор-упор. І. М. Лисенко. — К. : Рада, 2003.
10. Швачко Т. О. Євгенія Мірошніченко / Швачко Т. О. — К. : Музична Україна, 2011.

Интернет ресурси

1. <https://uakino-lu.com/67008-farinelli-kastrat.html>
2. <https://youtu.be/PKXegB0G3Ew?si=aw5Y7-21UzlBM6v4>
3. <https://youtu.be/69Vtx2bK10s?si=PTK78JrsQx7W2idH>